

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Parisiensi Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

que Missarum solemnibus in honorem sancti Spiritus celebratis requisita fuissent omnium voluntates, ad insufficientiam nostram oculos extenderunt (humano forsan aestimantes arbitrio, in sacculo Benjamin scyphum argenteum invenire); licet plures ex ipsis aetatis, ordinis, & meriti ratione potuissent ad tantae dignitatis apicem dignius evocari. Cujus siquidem dignitatis onus cum insufficientia nostra penitus recusaret, utpote nostris debilibus humeris importabile, sub illius tamen confidentia & exemplo qui infirmitatem beati Petri trina prius negatione probatam, post trinae confessionis vocem in gubernatione suarum ovium confirmavit, quod personae nostrae multiplex imperfectio denegabat, in ipsius contulimus voluntatem, fratrum nostrorum acquiescentes instantiae; ne reluctatio diuturna dissidij pareret detrimentum, aut dispositioni divinae videretur aliquatenus obviare; sperantes quod ille qui dat omnibus affluenter & non impropere, qui nouissimum fratrem, virum utique secundum cor suum, in Regem de postfoetantes assumpsit, de lapidibus suscitabit filium Abrahae, vocans ea quae non sunt tanquam ea quae sunt; ut infirma eligens, fortia quaeque confundat. Nos igitur ecclesiasticae provisionis sollicitudinem assumentes, & non modicum confidentes de vobis, quos nobis Dominus ad tantae difficultatis onus levius perferendum sollicitudinis nostrae voluit esse participes, universitatem vestram rogamus, monemus, & exhortamur in Domino, quatenus insufficientiam nostram vestris orationibus apud Dominum adjuvetis; & circa commissam nobis & vobis dominici gregis custodiam diligenter & utiliter vigilantes, defectum nostrum humiliter supplere velitis, & inunctam nobis ecclesiastici oneris gravitatem vigilantissimo studio comportare. Nos enim vos tanquam principalia membra Ecclesiae honorare intendimus, & in necessitatibus vestris, quantum Dominus permiserit, adjuvare. Datum Laterani quinto Id. Ianuarij.

Epist. 1.
Vt in religione
catholica &
Romanae Eccle-
siae observantia
permaneat.

IN eundem modum ILLUSTRIS FRANCORUM REGI, usque ad verbum illud, assumentes, ac considerantes quantum regnum Franciae in Ecclesia semper permanserit unitate, tibi tanquam spe-

ciali Ecclesiae Rom. filio literarum nostrarum primitias duximus destinandas, serenitatem regiam rogantes, monentes, & exhortantes in Domino, & in remissionem tibi peccaminum injungentes, quatenus sanctam Rom. Ecclesiam matrem tuam taliter revereri & honorare procures, ut inclytae recordationis L. patris tui vestigia in ipsius devotione sequaris, & nobis ad apostolicae sedis gubernationem Domino disponente assumptis humiliter & devotè, sicut decet Principem Christianum, assistas. Nos enim in his quae ad honorem tuum spectant, quantum cum Domino possumus, libenter intendimus, & circa personam regiam paternae gerimus caritatis affectum.

IN eundem modum ABBATIBUS, Prioribus, & aliis Religiosis in regno Franciae constitutis, usque ad verbum illud ac considerantes nos ex propria infirmitate deficere, nisi suffragiis vestris & piis precibus apud Dominum adjuvemur, universitatem vestram rogamus, monemus, & exhortamur in Domino, quatenus apud eum, à quo speramus dirigi gressus nostros, assiduis orationibus vestris insteris, ut nos ad laudem nominis sui, & Ecclesiae incrementum, commissam nobis sollicitudinem taliter implere concedat ut & nos retributionis aeternae premium mereamur, & populus nostrae gubernationis commissus in lege mandatorum ejus per nos verbo proficiat & exemplo. Nos enim vos tanquam speciales Ecclesiae filios, per quos nomen Domini dignius & excellentius praedicatur, tanto amplius intendimus in vestris necessitatibus adjuvare, quanto in majorem Ecclesiae redundaret injuriam, si jura vestra quorumlibet * pate-

Epist. 3.
Vt proce-
lecto Pontifice
Deum orent.

* temeritate

PARISIENSI EPISCOPO.

CVM omnia orta occidant, & aucta senescant, ne operum Domini primitiae penitus deperirent, posuit Deus sementem juxta species suas in aliquibus creatorum, ut quae secundum cursum temporis deficerent, in seipsis in sua semente proficerent, & in reparatione sui generis uberius prosilirent. Sic etiam, ne homo ad imaginem Dei factus, & tam volucris coeli, quam pis-

Epist. 4.
Vt Illustris
Francorum Re-
gem moneret &
induceret ad re-
cipiendam Ro-
ginam uxorem
suam, quam
ejecerat.

cibus maris, & universis animantibus quæ moventur super terram, munere divino prælatus, in sterilem cinerem sterilis ipse rediret, formata muliere in auxilium ejus de latere dormientis, audit: *Crescite & multiplicamini, & replete terram.* Cum ergo ex tunc Adæ posteritas sibi invicem jungi consueverit fœdere nuptiali, usque adeo in hoc ipsi cooperata est & post lapsum parentis dextera conditoris, ut juxta illud evangelicum, *Quod Deus conjunxit, homo non separet*, non humanæ adinventio- ni sed divinæ auctoritati potius ascri- batur matrimonij sacramentum. Per quod, licet inter homines contrahatur, significatur tamen in Christo conjunctio Ecclesiæ ac animæ fidelis ad ipsum juxta illud Apostoli: *Hoc autem dico magnum sacramentum in Christo, & in Ecclesia.* Unde, quantum in nobis est, Ecclesiæ filiis debemus summo studio præcavere, ne si quis impiè agens in seipsum partem sui corporis, quia scindere omnino non potest, à se forsan avellere attentarit, animam suam à divinæ bonitatis amplexibus efficiat alienam, & propter hoc totam Ecclesiam tanto amplius sibi reddat offensam, quanto minus providè figuram desponsationis ejus ad Christum, quantum in ipso fuerat, maculavit. Hæc autem non ad instructionem tuam, quem divinæ legis notitiam plenius novimus obtinere, sed ut intentionis nostræ vehementiam exprimamus, præsentibus literis duximus explicanda. Qui quanto carissimum in Christo filium nostrum Philippum Francorum Regem Illustrem purius diligimus, & speciali quodam privilegio intendimus amplius honorare, tanto infra nos ipsos fortius contristamur, quòd carissimam in Christo filiam nostram Francorum Reginam illustrem, quantum in eo fuit, à se minus licitè nixus est amovere. Ad cumulum præterea nostri doloris accedit, quòd cum universi progenitores ejus veri fuerint religionis Christianæ cultores, (inter quos illustris memoriæ L. quondam Rex Franciæ pater ejus præ ceteris sui temporis præcipuus divinæ fuit legis amator) regia serenitas, quam ipsi vellemus non minus in observantia mandatorum Domini quàm regni hereditate succedere, contra salutem & famam suam dictam Reginam à consortio thori remotam in remotis partibus re-

gni Francorum, licet inter religiosas privatas tamen personas, vitæ suæ cursum implere compellit. Licet autem felicis recordationis Celestinus Papa prædecessor noster apud eum non potuerit obtinere ut Reginam ipsam in gratiam & benevolentiam suam receptam ad regni consortium revocaret, Nos tamen non de meritis nostris sed divina potius miseratione sperantes, & de puritatis tuæ sollicitudine confidentes, quem literaturæ, honestatis, & consanguinitatis intuitu esse credimus in ejusdem Regis oculis gratiosum, precum nostrarum primitias, per te ipsi ex parte nostra porrectas, ab ipso confidimus tanto libentiùs admittendas, quanto amplius de ipsius sumus salute solliciti, & per hujus apostolicæ petitionis effectum non tam nostris commodis quàm integritati sui nominis consulatur. Rogamus igitur fraternitatem tuam, mone- mus, & exhortamur in Domino, ac per apostolica tibi scripta mandamus, quatenus eundem Regem ex parte nostra diligentius moneas & inducas, & in remissionem ei peccatorum injungas, ut prædictam Reginam in plenitudinem gratiæ regalis admissam, maritali studeat affectione tractare, ut ad mentem rever- sus, in laudem Domini cum Petro decantet: *Nunc scio verè quia misit Dominus angelum suum, & tulit me de manu Herodis*, illius scilicet qui, sicut olim animam pueri, ejus hæcenus sanguinem sitiabat. Verendum siquidem ei credimus, ne præter offensam divinam, & humanam infamiam, irreparabilem etiam jacu- ram incurrat. Cum enim ex ea quam contra interdictum Ecclesiæ superduxit, legitimam nequeat sobolem procreare, si fortè (quod absit) unicus ejus filius rebus eximeretur humanis, regnum ejus ad extraneos deveniret. Qui quoniam eidem Reginæ sui negavit corporis potestatem, ipsius promerentibus culpis, multis angustiis irruentibus nunquam optata potuit felicitate gaudere, sed præter alias afflictiones tota Gallicana provincia famis fuit sterilitate percussa, & nisi quantocius resipiscat, flagellum Dei contra se potest gravius formidare. Quòd si forsan (quod absit) salu- bribus monitis tuis, quæ sæpius iterari volumus apud ipsum, acquiescere non curarit, quantumcunque nobis molestum existat eum in aliquo molestare, id

4 Epistolarum Innocentij III.

non poterimus, sicut nec debemus, sub dissimulatione transire. Huic autem studio tanto diligentius debes insistere, & intentione omnimoda imminere, quanto creatori amplius tua in hac parte sollicitudo placebit, & gloriosius etiam tibi erit, si per tuam instantiam fuerit Domino faciente completum quod non potuit per aliquorum prudentiam seu diligentiam hactenus adimpleri. Datum Laterani.

STRIGONIEN. ARCHIEPISC.

*Epist. 5.
De dilatione
voti sui pro ne-
gocio regni
Vngariae.*

Non est dicendus voti transgressor, qui, quod vovit, de auctoritate sedis apost. iusta tamen ex causa distulerit adimplere. Sanè significavit nobis cariss. in Christo filius noster Henricus Vngariae Rex illustris, quòd cum in regni turbatione consilium & auxilium tuum sibi senserit hactenus profuisse utilitati ejus non modicum derogaret, si Hierosolymam (sicut ex voto teneris) regno pergeres impacato. Cum igitur nobis immineat de honore ipsius Regis & statu regni Vngariae sollicitè cogitare, fraternitati tuae per apost. scripta mandamus, quatenus non prius iter arripias Hierusalem adeundi, quam regnum ipsum fuerit tranquillitati pristinae faciente Domino restitutum, vel super hoc receperis ab apost. sede mandatum. Datum Laterani.

EIDEM.

*Epist. 6.
De reformatione monasterij de Telequi.*

Circa reformationem monasteriorum & augmentum eorum tanto potius tenemur esse solliciti, & ipsorum gravaminibus praecavere, quanto ad nos specialius pertinet & plantare religionem in Dei Ecclesiis, & fovere plantatam. Verum ad audientiam nostram noveris pervenisse quòd monasterium de Telequi ad tantam dissolutionem ordinis & temporalium rerum exinanitionem per Praelatorum est incuriam devolutum, ut nec statutus in eo regularis ordo servetur, nec fratres ibidem ad Dei servitium deputati, congruè possint de ipsius redditibus sustentari. Volentes igitur ut idem monasterium in statum pristinum tuo studio reformetur, illud sollicitudini tuae, quandiu nobis & successoribus placuerit, duximus committendum; per apostolica tibi scripta

mandantes, quatenus taliter ipsius reparationi studeas imminere, ut divini nominis cultus in eo de die in diem potius augeatur, & fratrum necessitatibus vitae necessaria congruè ministrentur. Datum Laterani.

ABBATI SANCTI MARTINI.

EX literis quas carissimus in Christo filius noster Henricus Vngariae Rex illustris ad sedem apostolicam destinavit, nobis innotuit quòd contra serenitatem regiam cum nobili viro A. Duce fratre ipsius temerè conspirasti, cui etiam adhuc diceris inhærere. Cum igitur felicitis memoriae Celestinus Papa praedecessor noster sub poena excommunicationis universis in Vngaria constitutis curaverit inhibere, ne dicto Duci contra salutem regiam consilium darent aliquod, vel juvamen, nos tibi, quem publica fama contra ipsius praedecessoris nostri prohibitionem (sicut dicitur) venisse demonstrat, salutationis alloquium denegantes, ad nostram duximus praesentiam evocandum; per apostolica tibi scripta mandantes, quatenus usque ad festum exaltationis sanctae crucis proximè venturum nostro te conspectui repraesentares, ad objecta sufficienter & rationabiliter responsurus. Datum Laterani.

*Epist. 7.
De conspiratione facta contra Henricum Regem Vngariae.*

FERRARIENSI EPISCOPO.

Cum Ecclesiae per orbem usque quaecumque diffusa ab apostolica sede tanquam a suo capite magisterium recipiant & doctrinam, & stabilitatis debitae munimine roborentur, expedit nobis, qui ad ipsius regimen sumus, licet insufficientes, Domino disponente vocati, ut sic ad universas Ecclesias nostrae considerationis aciem extendamus, earumque commodis & profectibus imminere curemus, quòd, illo auxiliante qui est omnium bonorum largitor, debitus illarum status per aliquorum insolentiam perturbari non possit, nec contrariis casibus subjacere, sed tam temporalibus quam spiritualibus semper proficiant institutis. Audientes sanè, sicut tuarum nobis tenor aperuit literarum, studium & diligentiam, quam circa relevationem Nonantulanae monasterij, quod multorum asseritur debitorum onere pra-

*Epist. 8.
De observatione constitutionum factarum ab ipso in monasterio de Nonantula.*